

1) Ἡ ἀρχοντικὴν ἐμφάνισιν καὶ τρόπους ἔχουσα γυνή, ἡ εὐπαρουσίαστος καὶ εὐγενῆς γυνὴ σύνηθ. β) Γυνὴ γενναιόδωρος Λεξ. Δημητρ. 2) Γυνὴ λογία καὶ πεπαιδευμένη Κρήτ.

ἀρχοντοδέσποινα ἡ, ΠΒλαστοῦ Κριτικ. ταξίδ. 57.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀρχοντας καὶ δέσποινα.

Ἀριστοκρατικὴ οἰκοδέσποινα.

ἀρχοντοδιακονεύαρις δ, Πελοπν. (Γορτυν.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀρχοντας καὶ διακονεύαρις.

Ἐπαίτης ὑποκρινόμενος τὸν εὐγενῆ. Λέξις περιφρονητική.

ἀρχοντοζῶ ἐνιαχ. ἀρχοντονζῶ Ἡπ. (Ζαγόρ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀρχοντας καὶ τοῦ ζῶ.

Ζῶ πλουσίως ἔνθ' ἀν.: "Οποιους ἔχ' ἀρχοντονζῆ Ζαγόρ. Συνών. ἀρχοντοπερνῶ, ἀρχοντοπορεύω 1.

ἀρχοντοζῷ τό, Τσακων.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀρχοντας καὶ ζῷ (ζῶν).

Ἡλιθίος ἀρχων.

ἀρχοντοθρεμμένος ἐπίθ. Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀρχοντας καὶ τοῦ θρεμμένος μετοχ. τοῦ ζ. θρέψω.

Οἱ ἀρχοντικῶς ἀνατεθραμμένοις. Συνών. ἀρχονταναθρεμμένοις (ἰδ. ἀρχονταταθρέψω), ἀρχοντομαθημένοις (ἰδ. ἀρχοντομαθαίρω), ἀρχοντονεωμένοις.

ἀρχοντοθυγατέρα ἡ, πολλαχ. ἀρχοδοθυγατέρα ἐνιαχ. ἀρχοντονθυγατέρα Ἡπ. Θράκ. (ΑΙν.) κ.ἄ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀρχοντας καὶ θυγατέρα.

Θυγάτηρ εὐγενοῦς, πλουσίου ἔνθ' ἀν.: "Ἄσμ.

Νὰ πάς 's τῆς πεθερᾶς σου | νὰ σὲ φωνάζουν νύφη, νύφη καὶ κυρά νύφη | κι ἀρχοντοθυγατέρα

"Ἡπ. —Ποίημ.

'Η Ζερβοπούλλα ἡ δμυρφη κι ἀρχοντοθυγατέρα
's τὸν ἀργαλειό της ὑφαινε κι ἀνάραια ἐτραγουδοῦσε
ΚΚρυστάλλ. Ἔργα 2,19. Συνών. ἀρχοντοκόρη, ἀρχοντοκόριτσο.

ἀρχοντοκαλοκαιροῦ ἡ, ἀμάρτ. ἀρχοντοκαλοκαιροῦ Χίος (Καρδάμι.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀρχοντας, τοῦ ἐπιθ. καλὸς καὶ τοῦ οὐσ. καὶ ρός.

Ἡ ἀρχόντισσα τοῦ καλοῦ καιροῦ τώρᾳ δὲ μὴ ἔχουσα ἀρχοντίαν, ἡ ἄλλοτε πλουσία, τώρᾳ δὲ πτωχή, ξεπεσμένη.

ἀρχοντοκαμωμένος ἐπίθ. Λεξ. Αἰν.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀρχοντας καὶ τοῦ καμωμένος μετοχ. τοῦ ζ. κάνω.

Οἱ ἔχων ἀρχοντικὴν ἐμφάνισιν, μορφήν.

ἀρχοντοκάμωτος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀρχοντοκάμωτος Μακεδ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀρχοντας καὶ τοῦ ἐπιθ. *καμωτὸς <κάνω.

Οἱ ἔχων ἀρχοντικὴν ἐμφάνισιν καὶ συμπεριφοράν: Ινταικα ἀρχοντοκάμουτη. Παιδὶ ἀρχοντοκάμουτον.

ἀρχοντοκλαδεμένος ἐπίθ. Παξ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀρχοντας καὶ τοῦ κλαδεμένος μετοχ. τοῦ ζ. κλαδεύω.

Οἱ μετὰ πολλῆς προσοχῆς κλαδευμένοις: "Ἄσμ.

Αμπέλι μου κοντόκλαδο κι ἀρχοντοκλαδεμένο.

ἀρχοντοκόρη ἡ, πολλαχ. καὶ Πόντ. (Κεφασ. κ.ἄ.) ἀρχοδοκόρη πολλαχ. ἀρχοδοκόρη Θράκ. (Σχοπ. κ.ἄ.) ἀρχοντοκόρη βόρ. ίδιωμ. ἀρχοντοκόρη ἐνιαχ. βόρ. ίδιωμ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀρχοντας καὶ κόρη.

Κόρη εὐγενοῦς καὶ πλουσίας οἰκογενείας ἔνθ' ἀν.: Πῶς δορεῖ νὰ γέρ' αὐτό, κορίτσι μ', μνιὰ ἀρχοδοκόρη νὰ πάρ' ἔντα φτωχοπαίδ'; (ἐκ παραμυθ.) Σκοπ. || Ποίημ.

"Ερημη χήρα ἡ νύφη μου 's τὴ Λάρισα ἀπομένει, ἀμάθητη 's τὴ στέρησι καὶ πλούσια ἀρχοντοκόρη ΠΠολέμ. Ἀλάβαστρ. 220. Συνών. ἀρχοντοθυγατέρα, ἀρχοντοκόριτσο.

ἀρχοντοκόριτσο τό, ἀρχοντοκόριτσον Πόντ. (Κεφασ.) κ.ἄ. ἀρχοντοκόριτσο πολλαχ. ἀρχοδοκόριτσο πολλαχ. ἀρχοντοκόρη τσου βόρ. ίδιωμ. ἀρχοντοκόρη τσου ἐνιαχ. βόρ. ίδιωμ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀρχοντας καὶ κορίτσι.

'Αρχοντοκόρη, δ ἰδ., ἔνθ' ἀν.: Μὴ φουρά ἔνας πλούσιος ἀρραβώνας τοὺν μουναχουγιό τ' σι μνιὰν ἄλλ' χώρα μὲ ἔνα ἀρχοντοκόρη τσου (ἐκ παραμυθ.) ΑΙν.

ἀρχοντόκορομος ἐπίθ. Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀρχοντας καὶ κορμί.

Οἱ ἔχων ὠραῖον παράστημα: "Αρχοντόκορομο παλληκάρι.

ἀρχοντοκρατῶ ἐνιαχ. ἀρχοδοκρατῶ Ἄνδρ. κ.ἄ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀρχοντας καὶ τοῦ ζ. κρατῶ.

Μιμοῦμαι ἥθη τῶν εὐγενῶν, τῶν πλουσίων ἔνθ' ἀν.: 'Ο δεῖνα ἀρχοδοκρατεῖ.

ἀρχοντοκωπέλλα ἡ, πολλαχ. ἀρχοδοκωπέλλα Κρήτ. ἀρχοντοκώπελλο τό, ἐνιαχ. ἀρχοδοκώπελλο Κρήτ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀρχοντας καὶ κωπέλλα, κωπέλλι. Κόρη ἡ υἱὸς ἀρχοντικῆς οἰκογενείας. Πβ. ἀρχοντογέδσ.

ἀρχοντολάχανα τά, ἀμάρτ. ἀρχοδολάχανα Κρήτ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀρχοντας καὶ λάχανα.

Τὸ φυτὸν καρδιαγωγὸν τὸ φαρμακευτικὸν (borrago officinalis) τοῦ γένους καρδιαγωγοῦ, τῆς τάξεως τῶν τραχυλωδῶν (borraginaceae). Συνών. μπονδάντζα. [**]

ἀρχοντολογημένος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀρχοντολογημένος Σκῦρ.

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ζ. ἀρχοντολόγω.

Πλούσιος: Νύφη ἀρχοντολογημένη.

ἀρχοντολογιά Θράκ. (Σηλυβρ.) ἀρχοδολογιά Κρήτ.

Ἐκ τοῦ μεσν. οὐσ. ἀρχοντολόγιον. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. φτωχολογιά, ψιλολογιά κττ. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

'Αρχοντολόγιο, δ ἰδ., ἔνθ' ἀν.: "Άσμ.

Νὰ δῃ τοὶς ἀρχοντολογιὲς σακκούλλες βουλλωμένες,
νὰ δῃ καὶ τοὶς φτωχολογιὲς λαμπάδες ἀναμμένες

Σηλυβρ.

ἀρχοντολόι τό, ἀρχοντολόγι Α.Ρουμελ. (Σωζόπ.) Ἡπ. κ.ἄ. ἀρχοντολόι σύνηθ. ἀρχοδολόι πολλαχ. ἀρχοντολόι βόρ. ίδιωμ. ἀρχοντολόι ἐνιαχ. βόρ. ίδιωμ. ἀρχοντολόι Κύπρ. ἀρχοντολόι Κῶς Τῆλ. κ.ἄ. ἀρχοδολόι Κεφαλλ. Σύμ. κ.ἄ. ἀρχοδολόγι Βιθυν.

Ἐκ τοῦ μεσν. οὐσ. ἀρχοντολόγι.

Ἡ τάξις τῶν εὐγενῶν, τῶν πλουσίων ἔνθ' ἀν.: "Άσμ. Κερά μ', τὴ θυγατέρα σου, κερά μ', τὴν ἀκριβή σου τὴν εἰδαν κόσμος θάμαξε κι δλα τ' ἀρχοντολόγια Θράκ. (Κεσάν.)

Χώρια καλοῦντε το' ἀρχοδες κι οῦλο d' ἀρχοδολόι,
χώρια καλοῦντε τοὶς φτωχοὺς κι οῦλο dō φτωχολόι Κρήτ.

'Ασημένιο μου ρολόι | ποῦ σαι μέσ' c τ' ἀρχοδολόγια Βιθυν. —Ποίημ.

Κεῖ ὅλον τὸν κόσμον κάλεσε καὶ ὅλον τὸν ἀρχοντολόγυον, τρεῖς χρόνους γράφαν τὰ προικὰ καὶ τρεῖς τὸν ἀπανωπροίκημα ΚΚρυστάλλ. Ἐργα 1,211. Η σημ. καὶ μεσν. Πβ. Χρον. Μορ. Η στ. 1643 (ἐκδ. JSchmitt) «τὸ ἀρχοντολόγιον τοῦ Μορέως, ὄλης τῆς Μεσαρέας». Συνών. ἀρχονταλίκι 2, ἀρχονταρίκι 3, ἀρχοντολογιά.

ἀρχοντομαθαίνω Λεξ. Δημητρ. Μετοχ. ἀρχοντομαθημένος σύνηθ. ἀρχοντομαθμένους βόρ. Ἰδιώμ. ἀρχοντομαθημένος πολλαχ. ἀρχοντομαθμένους πολλαχ. βορ. Ἰδιωμ. ἀρχοντομαθημένος Κάρπ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀρχοντας καὶ τοῦ ρ. μαθαίνω.

Τυγχάνω ἀρχοντικῆς ἀνατροφῆς, ἀνατρέφομαι ὡς εὐγενής, ὡς πλούσιος ἐνθ' ἀν.: 'Αρχοντόμαθε καὶ δὲ μπορεῖ νὰ φάῃ διτι νά ται Λεξ. Δημητρ. Εἶναι ἀρχοντομαθημένο παιδί. Κόρη ἀρχοντομαθημένη. Ἐχει τὰ παιδιά τον ἀρχοντομαθημένα σύνηθ. Συνών. τῆς μετοχ. ἀρχονταναθρεμένος (ἰδ. ἀρχονταναθρέφω), ἀρχοντοθρεμένος, ἀρχοντονεμένος.

ἀρχοντομαχαλᾶς ὁ, Σκίαθ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀρχοντας καὶ μαχαλᾶς.

Συνοικία κατοικουμένη ὑπὸ ἀρχόντων. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Πελοπν. (Τρίκκ.) Συνών. ἀρχοντογειτονιά.

ἀρχοντομάχος ὁ, Κέρκ. Κύθηρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀρχοντας καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. μάχος.

Ο μισῶν τοὺς εὐγενεῖς, τοὺς πλουσίους.

ἀρχοντομερεցά ἡ, Στερελλ. (Γαρδίκ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀρχοντας καὶ μερεά.

Οίκογένεια εὐγενῆς καὶ πλουσία.

ἀρχοντόμηνας ὁ, Πελοπν. (Τρίκκ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀρχοντας καὶ μῆνας.

Κατὰ πληθ. ἀρχοντόμηνοι, οἱ μῆνες Ἰούλιος, Αὔγουστος καὶ Σεπτέμβριος, διότι κατ' αὐτοὺς συμπίπτει ἡ ἐσοδεία ὄλων σχεδὸν τῶν καρπῶν, σιτηρῶν, σταφίδος, οἴνου κλπ., δῆν καὶ λέγεται παροιμιαδῶς ὅτι «οἱ τρεῖς μῆνοι θρέψουν τοὺς ἄλλους ἔννεγά».

ἀρχοντομίλητος ἐπίθ. Λεξ. Δημητρ. ἀρχοδομίλητος Θήρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀρχοντας καὶ τοῦ ἐπιθ. *μιλητὸς <μιλῶ.

Ο δεικνύων εὐγένειαν εἰς τὴν διμιλίαν του, εἰς τοὺς λόγους του, ὁ εὐπροσήγορος.

ἀρχοντονεδός ὁ, πολλαχ. ἀρχοδονεδός Κρήτ.

Νέος εὐγενοῦς καὶ πλουσίας οίκογενείας ἐνθ' ἀν.: 'Ἄσμ.

'Αρχοδονεδός παρεύγεται καὶ παίρνει προσφυγούλλα, προσφυγούλλα μανδρομάτα μον, σὲ κλαί δὰ μάθα μον (κλαί=κλαίουν) Κρήτ. —Ποίημ.

Η δημορφη ἀρχοντονεδά τὸ Λάμπρο ξετρέλλαινει καὶ τὴ Λενούλλα ξέχασε τὴν πρώτη του ἐρωμένη.

ΙΠολέμ. Χειμώνανθ. 126. Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀρχοντάκι.

ἀρχοντονεωμένος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀρχοντονεωμένος Κύπρ. ἀρχοντονεωμένος Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀρχοντας καὶ τοῦ νεωμένος μετοχ. τοῦ ρ. νεώνω.

Ο ἀνατεθραμμένος ὡς εὐγενῆς, ὡς πλούσιος: Ποίημ.

'Ο Βάσος νέος τρυφερός, ἀρχοντονεωμένος, λεβέντης, καθημερινῶς βασιλικὰ ντυμένος Συνών. ἀρχονταναθρεμένος (ἰδ. ἀρχονταναθρέφω), ἀρχοντομαθημένος (ἰδ. ἀρχοντομαθαίνω).

ἀρχοντονοικοκύρεμα τό, ἀμάρτ. ἀρχοδονοικοκύρεμα Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀρχοντονοικοκυρεύω.

Τὸ νὰ νυμφευθῇ ἀνὴρ μὲ πλουσίαν γυναῖκα ἡ τάναπαιν. Συνών. ἀρχοντονοικοκυρεύμός, ἀρχοντοπαντρεύα.

ἀρχοντονοικοκυρεμός ὁ, ἀμάρτ. ἀρχοδονοικοκύρεμός Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀρχοντονοικοκυρεύω.

Ἀρχοντονοικοκύρεμα, ὁ ίδ.

ἀρχοντονοικοκυρεύω ἀμάρτ. ἀρχοδονοικοκύρευω Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀρχοντας καὶ τοῦ ρ. νοικοκυρεύω.

Νυμφεύω, ὑπανδρεύω μὲ πλουσίαν γυναῖκα ἡ πλούσιον ἄνδρα: 'Ερχοδονοικοκύρευτηκε γ' εὐτὸς κ' ἐμεγάλωξεν ἡ δουλειά dov. Συνών. ἀρχοντοπαντρεύω.

ἀρχοντονοικοκύρης ἐπίθ. πολλαχ. ἀρχοδονοικοκύρης Νάξ. (Ἀπύρανθ.) ἀρχοδονοικοτοσύρης Μύκ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀρχοντας καὶ νοικοκύρης.

Πλούσιος, εύπορος οίκοδεσπότης.

ἀρχοντόνυφη ἡ, Πελοπν. (Άρκαδ. Μάν.) ἀρχοντόνυφη Ήπ. —Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀρχοντας καὶ νύφη.

1) Νύμφη πολύφερνος, πλουσία "Ηπ. Πελοπν. (Μάν.) —Λεξ. Δημητρ.: 'Αρχοντοπαντρεύτηκε καὶ πῆρε ἀρχοντόνυφη Λεξ. Δημητρ. 2) Νύμφη μὲ ἀρχοντικὸν παράστημα Πελοπν. (Άρκαδ.)

ἀρχοντοξεπεσμένος ἐπίθ. σύνηθ. ἀρχοδοξεπεσμένος πολλαχ. ἀρχοντοξεπεσμένος Πελοπν. (Λακων.) ἀρχοντοξεπεσμένους βόρ. Ἰδιώμ. ἀρχοντοξεπεσμένους πολλαχ. βορ. Ἰδιωμ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀρχοντας καὶ τοῦ ξεπεσμένος μετοχ. τοῦ ρ. ξεπέφτω.

Ο ἀπὸ πλουσίου πένης καταστάς. Συνών. ἀρχοντοξεπεφτέ, ἀρχοντοφτωχός.

ἀρχοντοξεπεφτὲ ἐπίθ. Τσακων.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀρχοντας καὶ τοῦ ἐπιθ. ξεπεφτὲ <ξεπέφτω.

Ἀρχοντοξεπεσμένος, ὁ ίδ.

ἀρχοντόξυλο τό, Λεξ. Βλαστ. Δημητρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀρχοντας καὶ ξύλο.

1) Τὸ φυτὸν ψευδέβενος ὁ Κρητικὸς (ebenus Cretica) τοῦ γένους ψευδέβενου (ebenus) τῆς τάξεως τῶν ψυχανθῶν (papillionaceae) ἐνθ' ἀν. 2) Μεταφ. ὁ πολὺς δαρμός Λεξ. Δημητρ. [**]

ἀρχοντοπαιδεύω Λεξ. Δημητρ. Μετοχ. ἀρχοντοπαιεύμενος Κάρπ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀρχοντας καὶ τοῦ ρ. παιδεύω.

Η λ. καὶ παρὰ Σομ., παρ' ὁ καὶ τύπ. ἀρχοντοπαιδεύγω.

Παιδεύω, ἐκπαιδεύω ἀρχοντικῶς, μὲ ηθη ἀρχοντικά:

'Αρχοντοπαιδεψε τὰ παιδιά του Λεξ. Δημητρ. || 'Ἄσμ.

Κάμνει σταφύλι ραζακί, κάμνει κρασὶ μοσχᾶτο,

ὅπου τὸ πίνονν ἀρχοντες ἀρχοντοπαιεύμενοι

Κάρπ.

ἀρχοντόπαιδο τό, ἀρχοντοπαιάν Πόντ. (Κερασ.) ἀρχοντοπαιάδι πολλαχ. ἀρχοντοπαιάδ' Μακεδ. ἀρχοντοπαιάδι Σύμ. ἀρχοντόπαιδο σύνηθ. ἀρχοντόπαιδον Πόντ. (Κερασ.) ἀρχοντόπαιδον Θράκ. (Αἰγ.)

